

Selekcija vinove loze na Institutu za vinogradarstvo i enologiju u Plevenu – područje s tradicijom, postignućima i priznanjem

Автор(и): Растителна заштита

Дата: 22.11.2023 Брой: 11/2023

U kontekstu kontinuirano promjenjive situacije na tržištu grožđa i vina, sve više razine agrotehnologije i dinamičnih promjena klimatskih uvjeta, potreba za stvaranjem i implementacijom otpornih sorti iznimno je prestižno i moderno područje s velikim gospodarskim i društvenim značenjem. Tijekom godina, dio oplemenjivačkog rada na vinovoj lozi u Institutu za vinogradarstvo i enologiju u Plevenu usmjeren je na stvaranje produktivnih sorti s poboljšanom kvalitetom grožđa i proizvoda dobivenih od njih, sa širokim adaptivnim potencijalom na lokalna i specifična okruženja, otpornih na različite abiotičke stresne uvjete, bolesti i štetnike. Stolne (Ljubimets, Vita, Družba, Garant, Plevenski favorit, itd.) i vinske (Misket Kailashki, Dunavski

lazur, Srebrostruy, Pomoriyski Biser, Plevenska rosa, Storgozia, Nikopolski mavrud, Mizia, Plevenski kolorit, Naslada, Kaylashki rubin, Trapezitsa, itd.) sorte dobivene međuvrtnom hibridizacijom visokorodne su i, u pogledu kvalitete grožđa i proizvoda dobivenih od njih, vrlo su bliske sortama europske vinove loze (*Vitis vinifera* L.). Ampelografske karakteristike svih međuvrtnih sorti čine ih prikladnima za uzgoj i proizvodnju organskog grožđa i vina u svim vinogradarskim regijama zemlje.

IVE-Pleven posjeduje patent za 13 sorti: stolne – Mechta, Pleven, Super Rann Bolgar, Misket Plevenski, Brestovitsa, Kondarev 10; vinske – Misket Kailashki, Slava, Storgozia, Rubin, Buket; dvonamjenske – Družba, Naslada.

Sve odabrane i tijekom godina utvrđene unutarvrstne stolne i vinske sorte vinove loze, zajedno s vrijednim lokalnim sortama, čine bogatu gensku banku koja omogućuje zadovoljavanje potreba različitih proizvodnih smjerova. Neke od uzgojenih stolnih sorti vinove loze još uvijek se smatraju "vrhuncem" u svjetskom oplemenjivanju vinove loze, zbog svojih vrijednih gospodarskih i izvrsnih organoleptičkih karakteristika – Mechta, Super Rann Bolgar, Pleven, Brestovitsa, Misket Plevenski, itd. Dio uzgojenih vinskih sorti karakteriziraju vrlo dobra agro-biološka i tehnološka svojstva, a vina dobivena od njih imaju jedinstven i specifičan organoleptički profil – Rubin, Buket, Misket Varenski, itd.

Odobrene novo uzgojene sorte i klonovi vinove loze

Među novim prijedlozima su stolne sorte "Miro", "Naiden" i "Yoanna". Posljednjih godina institut radi na sortama koje nisu osjetljive na ozljede od mraza i gljivične bolesti.

Sorta Yoanna

Sorta Yoanna je crvena stolna sorta vinove loze bez koštica ranog sazrijevanja, dobivena unutarvrskom hibridizacijom. Trajanje vegetacijskog razdoblja je oko 150 dana. Grozd je velik, konusnog oblika, od labavog do srednje zbijenog, prosječne težine 600 – 700 g. Bobica je velika, jajolika, s tamnoplavom, tankom i krhkom kožicom, prosječne težine 5 – 6 g. Sorta se odlikuje dobrom plodnošću i rodnošću. Osjetljiva je na niske zimske temperature, plamenjaču i pepelnicu. Grožđe ima skladan okus i pogodno je za svježú konzumaciju i zadovoljavanje tržišne potražnje za visokokvalitetnim stolnim grožđem bez koštica u drugoj polovici kolovoza. Sorta je vrlo tražena od strane nekih klijenata instituta jer se koristi za proizvodnju grožđica.

Yoanna je pogodna za uzgoj u svim vinogradarskim regijama zemlje gdje je rizik od ozljeda loze zbog mraza manji.

Sorta Naiden

Crvena stolna sorta vinove loze srednjeg sazrijevanja, dobivena unutarvrskom hibridizacijom. Trajanje vegetacijskog razdoblja je oko 170 dana. Grozd je velik, konusnog oblika, od labavog do srednje zbijenog, prosječne težine 750-850 g. Bobica je vrlo velika, kapljastog (specifičnog) oblika, tamnoljubičaste boje, prosječne težine 8 – 9 g. Sorta se odlikuje visokom plodnošću i rodnošću. Grožđe ima skladan neutralan okus i pogodno je za svježiu konzumaciju i skladištenje. Ima vrlo dobru stabilnost pri transportu. Nakon skladištenja zadržava svoj izgled i okusne kvalitete. Pogodna je za uzgoj u svim vinogradarskim regijama zemlje gdje je rizik od ozljeda loze zbog mraza manji.

Sorta Miro

Bijela stolna sorta vinove loze ranog sazrijevanja, dobivena međuvrskom hibridizacijom. Trajanje vegetacijskog razdoblja je oko 150-160 dana. Grozd je vrlo velik, cilindrično-konusnog oblika, srednje zbijen, prosječne težine 700 - 800 g. Bobica je vrlo velika, ovalna, zelenkasto-žute boje, prosječne težine 8 – 9 g. Sorta se odlikuje visokom plodnošću i rodnošću. Pokazuje povećanu otpornost na niske zimske temperature i gljivične bolesti (1-2 boda). Grožđe ima skladan okus i pogodno je za svježiu konzumaciju i skladištenje. Ima dobru stabilnost pri transportu. Nakon skladištenja zadržava svoj izgled i okusne kvalitete. Pogodna je za uzgoj u svim vinogradarskim regijama zemlje.

Institut također nudi dva nova klona „Gamza N 5“ i „Misket Ottonel N 46“.

Мискет Отонел клон 7/46**Гъмза клон 5****Klon Misket Ottonel N 46**

Klon Misket Ottonel N 46 je bijela vinska sorta srednjeg sazrijevanja. Grozd je srednje velik, cilindrično-konusnog ili konusnog oblika, s jednim dobro oblikovanim krilom, srednje zbijen, prosječne težine 150 -160 g. Bobica je srednje velika, okrugla, prosječne težine 2 – 2.3 g. Osjetljiva je na gljivične bolesti plamenjaču i pepelnicu. Loze imaju dobru otpornost na niske zimske temperature. Klon Misket Ottonel N 46 dobro se razvija i rodno nosi kada je cijepljen na podloge Chasselas x Berlandieri 41B i Berlandieri x Riparia SO4. Klon akumulira dovoljnu količinu šećera uz održavanje više titracijske kiselosti. Grožđe klona N 46 koristi se za proizvodnju bijelih suhih vina s nježnim, ugodnim mirisom muškarnog oraščića i umjerenom svježinom. Dobra otpornost loze na zimu omogućuje njihov uzgoj u različitim sustavima formiranja debla u svim vinogradarskim regijama zemlje.

Klon Gamza N 5

Klon Gamza N 5 je crvena vinska sorta srednjeg sazrijevanja. Grozd je srednje velik, cilindrično-konusnog oblika, s jednim srednje velikim krilom, zbijen, prosječne težine 350 - 400 g. Bobica je srednje velika, gotovo sferična, prosječne težine 3-4 g. Kožica je tamnoplava, tanka, krhka, s obilnim voštanim prevlakama. Konzistencija je mesnata, a okus skladan. Loze se odlikuju srednjim do jakim rastom, a njihova plodnost je vrlo dobra čak i pri kratkom rezidbi – na čokote. Osjetljiva je na gljivične bolesti plamenjaču, pepelnicu i sivu trulež. Njena otpornost na niske zimske temperature je zadovoljavajuća. Klon pokazuje dobar afinitet prema podlogama raširenim u zemlji. U tehnološkoj zrelosti, grožđe klona N 5 sadrži oko 20-22% šećera i 5.5 - 6.6

g/dm³ titracijskih kiselina. Crna suha vina od klona N 5 sorte Gamza karakterizira svijetla rubin-crvena boja, nježan voćni miris i tipičan smolast okus. Skladna su, mekana, s ugodnom svježinom.

Put vina vodi kroz Pleven

Kako bi zadovoljio povećanu potražnju, Institut za vinogradarstvo i enologiju u Plevenu osniva matične nasade

Oplemenjivački rad instituta uživa veliki interes uzgajivača koji žele uzgajati visokokvalitetne vinograde. Uz stare bugarske sorte, poljoprivrednici, naravno, traže i nove, nedavno stvorene i registrirane sorte od strane Izvršne agencije za ispitivanje sorti, terenski nadzor i kontrolu sjemena – Miro, Naiden i Yoana, koja je bez koštica. Potražnja za sadnim materijalom često premašuje ponudu, zbog čega je tim instituta odlučio osnovati matične nasade i nada se da će sljedeće godine moći ponuditi svoje nove sorte na tržištu.

Institut za vinogradarstvo i enologiju – Pleven ove godine nudi gotovo 20 različitih sorti sadnog materijala vinove loze.

Cijene sadnog materijala vinove loze kreću se od 3 do 5 BGN po komadu, prema informacijama IVE - Pleven, s pojašnjenjem da su sorte bez koštica i otpornije na bolesti skuplje.

Narudžbe za lozu primaju se isključivo putem e-pošte: lozi.ilv@abv.bg

Za više detalja posjetite Facebook stranicu instituta: <https://www.facebook.com/ilvpleven>

Materijal je dio teme izdanja 8-9/2021 časopisa „Zaštita bilja“